

■ VZD. OBSAH PŘEDMĚTU

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 6. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<p>Žák: VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>V0-4-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</p>	<p>Žák splní tyto výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s organizací práce na místní poště - rozlišuje dopis a balík obyčejný, doporučený a expres - napíše správně adresu, rozlišuje adresáta a odesílatele - vyplní podací lístek a složenku - osvojil si správný postup při vyzvedávání nedoručené zásilky na poště - zná důležitá telefonní čísla pro tísňové volání - koupí si jízdenku, pošle spoluzavazadlo - vyhledává údaje v jízdním řádu, rozumí běžně používaným symbolům a značkám - v situačních scénkách nacvičuje komunikaci s úřady - vysvětlí pojmy starosta a obecní zastupitelstvo - popíše náplň práce jednotlivých odborů MÚ - vysvětlí demokratický princip voleb do obecních zastupitelstev - orientuje se v půjčovně knih, audio a video nahrávek (podle tematického a abecedního řazení) - je seznámen s doplňkovou činností městské knihovny - vyplní přihlášku do knihovny, popíše čtenářský průkaz - vysvětlí pojmy víra a křesťanství - vyjmenuje druhy církevních obřadů - orientuje se ve zdravotním středisku a nemocnici - vysvětlí pojmy pohotovost, služba, prakt. a odbor. lékaři - poznává přírod., kult. a historické zajímavosti regionu - seznamuje se s prací významných osobností regionu - vyjmenuje typy škol v regionu - seznamuje se s možnostmi kulturního vyžití v regionu - vyjmenuje typické průmysl. a zem. produkty regionu - popíše systém péče o staré, nemocné a postižené spoluobčany v regionu - popíše přírodní podmínky regionu, vysvětlí pojmy přírodní rezervace a CHKO; uvede příklady - uvede příklady kladného a záporného dopadu používání digitálních technologií na život jedince ve společnosti 	<p>Náš domov - orientace v obci</p> <ul style="list-style-type: none"> - pošta: <ul style="list-style-type: none"> - odesílání dopisů, balíků a peněz - dopis a balík obyčejný, doporučený a expres - psaní adresy, pojmy: adresát a odesílatel - vyplňování podacího lístku a složenky - vyzvedávání nedoručených zásilek na poště - tísňové volání, důležitá telefonní čísla - vlakové (autobusové) nádraží <ul style="list-style-type: none"> - prodej jízdenek, posílání spoluzavazadla - jízdní řád, smluvené značky a symboly - městský úřad <ul style="list-style-type: none"> - komunikace s úřady, pravidla slušného chování - pojmy: starosta, obecní zastupitelstvo (měst. rada), - náplň práce jednotlivých odborů MÚ; úřední dny - volby do obecních zastupitelstev - knihovna: půjčovna knih, audio a video půjčovna <ul style="list-style-type: none"> - beletrie a naučná literatury - typy filmů podle obsahu a formy pracování - akce Městské knihovny v Rakovníku - vyplňování přihlášky, čtenářský průkaz - kostel: pojmy víra, křesťanství <ul style="list-style-type: none"> - církevní obřady: křtiny, svatby, pohřby - zdravotní středisko, nemocnice s poliklinikou <ul style="list-style-type: none"> - pohotovostní služba, praktičti a odborní lékaři - přírodní, kulturní a historické zajímavosti - významné osobnosti bydliště a regionu - školství (MŠ, ZŠ, speciální školy, SŠ, učební obory) - kultura v regionu - život lidí v regionu, průmysl, zemědělství - péče o staré, nemocné a postižené spoluobčany - přírodní podmínky, ochrana životního prostředí - CHKO Křivoklátsko, Jesenicko; přírodní rezervace 	<p>PT environmentální výchova - doprava</p> <p>PT výchova demokr. občana - participace občanů v politickém životě</p> <p>PT mediální výchova - interpretace mediálních sdělení</p> <p>zeměpis 6 - místní region - kulturní, historické a přírodní zajímavosti; kultura a školství; průmysl a zemědělství; přírodní rezervace a CHKO; životní prostředí a jeho ochrana, zdroje znečištění vody, vzduchu a půdy v regionu</p> <p>PT výchova demokr. občana - princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>PT environmentální výchova - naše obec a region</p> <p>PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: komunikace</p>

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 7. ročník
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<p>Žáci: VO-9-3-02p, VO-9-4-09p stručně popíše sociální, právní a ekonom. otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodin. příslušníků VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje</p> <p>VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokrat. společnosti VO-9-4-02p chápe státotvornost uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</p> <p>VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</p> <p>VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</p>	<p>Žák splní tyto výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše funkce a strukturu rodiny; příbuzenské vztahy; role, postavení, práva a povinnosti rodin. příslušníků - popíše vzorovou životosprávu rodiny, srovná s realitou ve vlastní rodině - vybírá si vhodné volnočasové aktivity - má základní představu o rodinném rozpočtu - srovnává družstevní, obecní a soukromé vlastnictví bytu - rozlišuje pojmy bydliště a rodiště - vysvětlí pojmy úplná a neúplná rodina - vysvětlí pojmy národ, stát, vlast; státní občanství - vypráví pověsti z minulosti českého státu - zhodnotí přínos významných osobností a událostí ČR - popíše vybraný národní zvyk - vyjmenuje a popíše státní symboly a jejich použití - vyjmenuje národnostní menšiny v ČR, popíše jejich postavení, vysvětlí pojmy rasismus, xenofobie a diskriminace, uvede příklady - vysvětlí pojmy republika a demokratická společnost, - vyjmenuje zákonodárné orgány a instituce státní správy popíše jejich činnost - vyjmenuje a vysvětlí základ. práva a povinnosti občanů - vysvětlí demokratický princip voleb - popíše složení vlády a její funkce - popíše náplň práce klíčových ministerstev - popíše volbu prezidenta republiky a jeho práci - orientuje se v politických stranách v ČR; vysvětlí rozdíl mezi politickou stranou a spolkem - vyjmenuje typy škol v ČR, uvede konkrétní příklady škol v regionu jako možnosti dalšího vzdělávání - zhodnotí význam vzdělání pro profesní uplatnění - určí nutnou kvalifikaci pro některá povolání - vysvětlí pojmy kvalifikace a rekvalifikace - respektuje pravidla daná školním řádem - respektuje autority, ke spolužákům se chová ohleduplně, respektuje rozdílné názory, s empatií nabízí pomoc - poznává své osobní vlastnosti, schopnosti, cíle a zájmy - rozvíjí své komunikační dovednosti - žák popíše pravidla, jak přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy 	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce a struktura rodiny, příbuz. vztahy v rodině - role, postavení, práva a povinnosti rodin. příslušníků - životospráva rodiny (správná výživa, škodliviny) - denní řád rodiny, vhodné volnočasové aktivity - nabídka volnočasových aktivit v obci - hospodaření rodiny, rozpočet (příjmy, výdaje) - bydlení, typy vlastnictví bytu; zařízení bytu - pojem bydliště a rodiště - rodina úplná a neúplná <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy: národ, stát, vlast; státní občanství - pověsti z minulosti českého státu - významné osobnosti a události ČR; státní svátky - národní zvyky a tradice - státní symboly a jejich použití; státní hymna - postavení a práva národnostních menšin - nebezpečí rasismu, xenofobie a diskriminace (pojmy) - pojmy: republika, demokratická společnost - zákonodárná, výkonná a soudní moc - zákonodárné orgány, instituce státní správy - Ústava ČR, Listina zákl. práv a svobod, práva dítěte - ochrana lidských práv - volby do parlamentu a obecních zastupitelstev - vláda, její složení, funkce - náplň práce jednotlivých ministerstev - prezident republiky - politické strany a spolky <p>Školství</p> <ul style="list-style-type: none"> - právo na vzdělání; školský systém ČR (základní, střední a vysoké školy; speciální školství) - školy v regionu, příležitosti k dalšímu studiu - význam vzdělání, nutná kvalifikace pro daná zaměstnání; možnosti rekvalifikace - systém celoživotního vzdělávání - školní řád a vnitřní řád školy - vztahy ve škole, respektování autorit - přátelské vztahy, umění dobře vycházet s lidmi - sebepoznání, seberegulace - komunikační dovednosti v různých situacích 	<p>PT výchova demokr. občana - práva a povinnosti občana tělesná výchova 7 - odmítání návykových látek</p> <p>vlastivěda 5, dějepis 7 - pověsti z minulosti českého státu zeměpis 6 - státní symboly, státní hymna dějepis 7 - Karel IV, korunovační klenoty dějepis 8, hudební výchova 7 - státní hymna přírodopis 8 - antropologie proti teoriím rasismu PT multikulturní výchova - multikulturalita zeměpis 7 - státní správa a samospráva v ČR PT osobnostní a sociální vých. - soc. rozvoj: mezilidské vztahy PT výchova demokr. občana - principy demokr. jako formy vlády; soužití s menšinami; participace občanů v pol. životě vlastivěda 4-5 - Listina zákl. práv a svobod, práva dítěte; pomáhající organizace</p> <p>PT výchova demokr. občana - občanská společnost a škola PT osobnostní a sociální vých. - osobnostní rozvoj: sebepoznání, seberegulace - sociální rozvoj: komunikace český jazyk 7 - komunikační dovednosti</p>

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 8. ročník
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<p>Žák: VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</p> <p>VO-9-4-10p využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací</p> <p>VO-9-3-02p, VO-9-4-09p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>VO-9-4-10p využívá v krizových situacích služeb pomáhajících org.</p> <p>VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů</p> <p>VO-9-3-02p sestaví jed. rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotl. výdajů, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</p> <p>VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovost. a bezhotovost. placení, vysvětlí, k čemu slouží bank. účet</p>	<p>Žák splní tyto výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje kamarádské a přátelské vztahy a zhodnotí jejich význam pro spokojený život člověka - popíše změny v době dospívání z hlediska biologického, psychologického a právního - vysvětlí pojmy rovnoprávnost, respekt, tolerance a empatie a zhodnotí jejich význam pro mezilidské vztahy - rozpozná případy porušování společenských norem - používá zákl. odborné termíny z oblasti lidské sexuality - popíše příznaky nejčastějších pohlavních chorob; orientuje se v problematice AIDS - zná způsoby ochrany před pohlavními nemocemi - vysvětlí, co je pohlavní úchylnka; uvede příklady - respektuje práva homosexuálů - ví, jak se chránit před sexuálním zneužíváním - vyhledá informace o pomáhajících organizacích a kontakty na tyto organizace - rozlišuje občanský a církevní sňatek, je informován o nezbyt. formalitách spojených s uzavíráním sňatku - vyjmenuje práva a povinnosti manželů - zhodnotí význam rodiny, popíše funkce a strukturu rodiny - vysvětlí pojmy týrané a zneužívané dítě, ohlašovací povinnost; uvede příklady pomáhajících organizací - zná obsah základních paragrafů Zákona o rodině - zhodnotí jednotlivé typy výchovy - vysvětlí pojmy úplná a neúplná rodina - vyjmenuje různé příčiny rozpadu manželství, zhodnotí důsledky rozpadu manželství - pokusí se samostatně vytvořit rozpočet rodiny na měsíc (pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, vyrovnaný rozpočet, pravidla hospodárnosti) - uvede a zhodnotí možnosti hotovostního a bezhotovostního placení, popíše funkce bankovního účtu - uvede příklady základních bankovních služeb občanům - ujasňuje si a formuluje své nejbližší plány týkající se 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika kamarádských a přátelských vztahů - význam <u>prátelství</u> - vztahy mezi chlapci a děvčaty - charakteristika období dospívání (z hlediska biologického, psychologického, právního) - mezilidské vztahy založené na respektu, toleranci a empatii - <u>láska, hledání partnera</u> <ul style="list-style-type: none"> - rovnoprávnost mužů a žen - <u>lidská sexualita</u> <ul style="list-style-type: none"> - základní odborné termíny - pohlavní choroby a jejich příznaky, AIDS - ochrana před pohlavními chorobami - pohlavní úchylnky - homosexualita; registrované partnerství - problematika dětské pornografie - ochrana před sexuálním zneužíváním (pomáhající organizace) - uzavření <u>manželství</u> <ul style="list-style-type: none"> - občanský a církevní sňatek - práva a povinnosti manželů - <u>rodina</u>: význam, funkce a struktura rodiny <ul style="list-style-type: none"> - postavení členů rodiny, práva a povinnosti - odpovědnost rodičů za výchovu dětí - problematika týraných a zneužívaných dětí - Zákon o rodině - základní typy výchovy - rodina úplná a neúplná - rozpad manželství, jeho příčiny a důsledky - hospodaření rodiny - formulování plánů - jaký bude můj život? <ul style="list-style-type: none"> - jaký jsem já, jaké budu mít povolání (osobní vlastnosti, schopnosti, zájmy a cíle) - jaký by měl být můj budoucí partner - jak si představuji vztahy ve své rodině - co mohu udělat pro spokojenost své rodiny - jak si představuji výchovu dětí, život rodiny 	<p><u>TV a výchova ke zdraví 8</u> - přátelství, láska, partner. vztahy; soužití ve škole, v rodině, chování podporující dobré vztahy</p> <p><u>PT osobnostní a sociální vých.</u></p> <p>- sociální rozvoj: <u>mezilidské vztahy</u></p> <p><u>PT multikulturní výchova</u></p> <p>- mezilidské vztahy</p> <p><u>PT výchova demokr. občana</u></p> <p><u>Práva a povinnosti občana</u></p> <p><u>přírodopis 8</u> - pohlavní ústrojí, menstruační cyklus</p> <p><u>přírodopis 8, pracovní vyuč. 8</u></p> <p>- antikoncepce, plánované rodičovství, ochrana před pohlavními chorobami</p> <p><u>pracovní vyuč. 8</u> - uzavření manželství, předmanželská smlouva</p> <p><u>PT výchova demokr. občana</u></p> <p>- práva a povinnosti občana</p> <p><u>PT osobnostní a sociální vých.</u></p> <p>- osobnostní rozvoj: <u>sebezpoznání a sebepojetí</u></p> <p><u>pracovní vyučování 8-9</u></p> <p>- rozpočet rodiny, formy plateb. styku, Zákon o rodině, typy výchovy, péče o dítě</p>

VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány	dalšího vzdělání, profesního uplatnění a rodinného života - žák se zapojuje do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií	-jaký bude rozpočet rodiny -co budu dělat stejně jako moji rodiče a co jinak	
--	---	---	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 8. ročník
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
Žák: VO-9-1-08p je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů VO-4-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné	Žák splní tyto výstupy: - orientuje se v systému péče o děti bez rodiny (náhradní rodinné péče) - rozlišuje různé typy postižení - vysvětlí pojem invalidita - navrhuje řešení překážek v životě postižených lidí - popíše systém péče o nemocné, postižené a staré lidi, možnosti vzdělávání nemocných a postižených dětí - chová se k postiženým, nemocným a starým lidem s respektem, ohleduplností a empatií; nabízí pomoc - rozlišuje pojmy sociální pojištění, státní sociální podpora a státní sociální pomoc, zhodnotí jejich význam - vyjmenuje podmínky pro vyplácení nemocenského pojištění a podpory v nezaměstnanosti - vysvětlí pojem životní minimum - popíše systém lékařské péče v ČR - uvědomuje si vlastní odpovědnost za své zdraví, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; pečuje o své zdraví, řídí se zásadami zdravého životního stylu - vyhledává informace o nabídce zaměstnání z různých zdrojů, je seznámen s činností úřadů práce - určí nutnou kvalifikaci pro některá povolání - vysvětlí pojmy kvalifikace a rekvalifikace - vysvětlí rozdíl mezi hrubou mzdou a čistým příjmem - vysvětlí, co jsou daně a jejich využití ve stát. rozpočtu - zná práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele podle Zákoníku práce - popíše podobu právních dokumentů občana; ví, k čemu slouží a jak je získat - na příslušném úřadu vyřídí potřebné formality spojené s vydáním občanského průkazu a cestovního pasu	- péče o děti bez rodiny v ČR - náhradní rodinná péče (osvojení, pěstounská péče, SOS vesničky) - ústavní výchova (dětské domovy) - péče o nemocné, postižené a staré lidi - typy postižení (mentální, smyslová, tělesná) - pojem invalidita - systém péče o nemocné, postižené a staré lidi, nejtěžší překážky v životě a možnosti jejich řešení - výchova a vzdělávání postiženého dítěte - vztah k nemocným, starým a postiženým lidem - sociální zabezpečení (sociální pojištění, státní sociální podpora, státní sociální pomoc - princip solidarity) - nemocenské pojištění (podmínky vyplácení) - podpora v nezaměstnanosti (podmínky vyplácení) - životní minimum - lékařská péče - základní a odborná péče - zařízení ambulantní a lůžková, soukromá a státní - odpovědnost jedince za své zdraví; prevence - zaměstnání - informace o nabídce zaměstnání, úřady práce - potřebná kvalifikace, možnosti rekvalifikace - odměna za práci; daně - práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele - Zákoník práce - právní dokumenty občana - občanský průkaz, cestovní pas, oddací a rodný list - jak získat právní dokumenty občana (jejich kopii) - rodné číslo a jeho význam - ověřování listin a podpisů	pracovní vyučování 8, 9 - péče o nemocného PT výchova demokr. občana - soužití s menšinami PT osobnostní a sociální vých. - morální rozvoj: prosociální chování PT multikulturní výchova - lidské vztahy; princip sociálního smíru a solidarity pracovní vyučování 8, 9 - sociální dávky v těhotenství a mateřství - systém očkování, lékařská péče v době těhotenství; svět práce: - poradenské služby pro výběr dalšího vzdělávání - kvalifikace a rekvalifikace - Zákoník práce - činnost úřadů práce - nabídka zaměstnání výpočet. technika 8 - vyhledávání informací na internetu PT výchova demokr. občana - práva a povinnosti občana PT výchova demokr. občana - komunikace s úřady

komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	- komunikuje s úředníky podle zásad slušného chování, vhodnou formou požádá o radu - zhodnotí význam EU a vyjmenuje členské státy - popíše spolupráci členských států EU - zhodnotí postavení ČR v EU; vyjmenuje práva občanů ČR v rámci EU a popíše způsoby jejich uplatňování	<u>Česká republika a Evropa</u> - Evropská unie a její význam - členské státy Evropské unie - spolupráce států v rámci Evropské unie - postavení ČR v Evropské unii, práva občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	<u>zeměpis 8</u> - Evropská unie a její význam; členské státy EU <u>PT vých. k myšlení v evrop. a globálních souvislostech</u> - jsme Evropané
--	--	--	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 9. ročník**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
Žák: VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokrat. společnosti VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-10p využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy	Žák splní tyto výstupy: - na příkladech vysvětlí nutnost stanovení a respektování pravidel - vysvětlí pojem zákon - uvědomuje si důsledky porušování dohodnutých pravidel (morálky) a zákonů - uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení včetně norem pro digitální prostředí a důsledky protiprávního jednání - vysvětlí pojem demokracie a demokratická společnost, uvede charakteristické znaky demokratické společnosti - vyjmenuje a vysvětlí základní práva a povinnosti občanů demokratické společnosti; ví, jak aktivně uplatňovat svá práva - zná práva dítěte; ví, kde hledat pomoc v případě jejich porušování - vyhledává informace o pomáhajících organizacích a kontakty na tyto organizace - nacvičuje komunikaci s pomáhajícími organizacemi - vysvětlí pojmy zákonodárná, výkonná a soudní moc - vyjmenuje zákonodárné orgány a instituce státní správy a samosprávy; popíše jejich činnost - vysvětlí demokratický princip voleb do obou komor parlamentu a obecních zastupitelstev - popíše složení vlády a její funkce - popíše práci klíčových ministerstev - popíše volbu prezidenta republiky a jeho práci - orientuje se v politických stranách v ČR; vysvětlí rozdíl mezi politickou stranou a spolkem - chová se podle zásad slušného chování a přiměřeně dané společenské situaci, respektuje autority, k ostatním lidem se chová ohleduplně, věcně diskutuje o rozdílných	<u>Občanské soužití</u> - nutnost stanovení pravidel a jejich respektování - zákony jako základní pravidla občanského soužití - důsledky porušování dohodnutých pravidel a zákonů (různé typy a stupně postihů) - <u>demokratické uspořádání naší společnosti</u> - charakteristika demokratické společnosti - práva a svobody v demokratickém státě - uplatňování práv občana - rovnoprávné postavení všech lidí - Ústava ČR - Listina základních práv a svobod - práva dítěte; pomáhající organizace v případě porušování práv dítěte - moc zákonodárná, výkonná a soudní - zákonodárné orgány - instituce státní správy a samosprávy a jejich činnost - volby do obou komor parlamentu - volby do obecních zastupitelstev - vláda, její složení, funkce - náplň práce jednotlivých ministerstev - prezident republiky - politické strany a spolky (poměr sil podle výsledků voleb, demokratické řešení rozdílných názorů) - <u>společenské chování</u> a společenský takt - slušnost, ohleduplnost, úcta k ostatním lidem, tolerance k názorům a zájmům ostatních lidí	<u>PT výchova demokr. občana</u> - odpovědnost občana za své činy a postoje <u>přírodopis 8</u> - antropologie proti teoriím rasismu <u>PT osobnostní a sociální vých.</u> - soc. rozvoj: mezilidské vztahy <u>PT výchova demokr. občana</u> - principy demokracie jako formy vlády; participace občanů v politickém životě, práva a povinnosti občanů; uplatňování práv občana; soužití s menšinami <u>PT výchova demokr. občana</u> - občanské soužití v demokr. společnosti, soužití s menšinami <u>PT multikulturní výchova</u> - multikulturalita

	<p>názorech, s empatií nabízí pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy rasismus, xenofobie a diskriminace; uvede příklady - vyjadřuje se jasně a srozumitelně, respektuje základní pravidla rozhovoru - nacvičuje komunikaci v různých společenských a krizových situacích - brání se před manipulací pomocí asertivní komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - umění jednat s lidmi - nebezpečí rasismu, xenofobie a diskriminace - <u>komunikace mezi lidmi</u> <ul style="list-style-type: none"> - jasně a srozumitelně vyjadřování - základní pravidla rozhovoru (střídání role posluchače a mluvčího; klidná a rozumná argumentace) - komunikační dovednosti v různých společenských situacích a v krizových situacích (situační scénky) - asertivní komunikace 	<p><u>PT osobnostní a sociální vých.</u></p> <p>- sociální rozvoj: komunikace</p> <p><u>český jazyk 9</u> - rozvoj komunikačních dovedností; rozhovor, vyprávění; popis</p>
--	--	--	---

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 9. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<p>Žák:</p> <p>VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</p> <p>VO-9-4-10p využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací</p> <p>VO-9-4-05p uvede příklady jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</p> <p>VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu</p>	<p>Žák splní tyto výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ve škole - zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatele při dodržování pracovní bezpečnosti a ochrany zdraví podle Zákoníku práce; uvědomuje si rizika a důsledky jejich porušování - dodržuje pravidla BESIP pro chodce a cyklisty; uvědomuje si možné důsledky a postihy jejich porušování - vysvětlí pojmy fyzická a psychická závislost - vysvětlí zdravotní, ekonomický a sociální dopad zneužívání návyk. látek a provozování hazardních her - osvojuje si základní techniky odmítání návykových látek a obrany před různými formami násilí; ví jak se bránit před různými formami hazardních her - vyhledá informace o pomáhajících organizacích - nacvičuje komunikaci s pomáhajícími organizacemi - kriticky zhodnotí svůj denní režim a stravovací návyky z hlediska zásad zdravého způsobu života - vysvětlí pojem právo, rozlišuje právo ústavní, rodinné, občanské, pracovní a trestní - vyjmenuje a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele vyplývající z pracovního poměru podle Zákoníku práce, zná důsledky jejich porušování - vysvětlí pojem osobní vlastnictví; zná způsoby ochrany - uvede příklady obrany práv spotřebitele, v modelových situacích nacvičuje reklamaci výrobku nebo služby - uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele ve fyzickém i digitálním prostředí 	<p><u>ochrana zdraví občanů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady hygieny a bezpečnosti práce ve škole - povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů při dodržování pracovní bezpečnosti a ochrany zdraví - Zákoník práce - pravidla silničního provozu, postihy dopr. přestupků - látky poškozující zdraví, drogy a jiné návykové látky - nebezpečí vzniku psychické a fyzické závislosti - nebezpečí spojená s patologickým hráčstvím - základní techniky odmítání drog a návykových látek - základní techniky obrany před různými formami násilí - organizace pomáhající v případě ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich služby; kontakty - komunikace s pomáhajícími organizacemi - zdravý způsob života; význam sportu <u>právní ochrana občana</u> <ul style="list-style-type: none"> - pojem právo - právo ústavní, rodinné, občanské, pracovní, trestní - Zákoník práce (závazky vyplývající z prac. poměru) - ochrana osobního vlastnictví - práva spotřebitele, reklamace výrobku nebo služby - druhy protiprávního jednání a jeho postihy - trestná činnost dětí a mládeže - trestní odpovědnost dětí a mladistvých 	<p><u>tělesná výchova 8, pracovní vyučování 8, výtvar. výchova 8</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla práce v odborných učebnách <u>pracovní vyučování 8-9</u> svět práce: Zákoník práce <u>tělesná výchova 1-9</u> - BESIP <u>tělesná výchova a výchova ke zdraví 8</u> - návykové látky, patologické hráčství; vznik fyzické a psychické závislosti; zdravotní, ekonom. a sociální dopad, základní techniky odmítání návyk. látek <u>PT osobnostní a sociální vých.</u> - sociální rozvoj: komunikace <u>PT environmentální výchova</u> - ochrana zdraví <u>PT výchova demokr. občana</u> <ul style="list-style-type: none"> - právní ochrana občana; odpovědnost občana za své činy a postoje <u>PT multikulturní výchova</u> - multikulturalita (rasová nesnášenlivost a její postihy)

<p>VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</p> <p>VO-9-4-10p rozezná nebezpečí, ohrožení sociálně patologickými jevy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše činnost orgánů činných v trestním řízení - je seznámen s nabídkou volnočasových aktivit v obci - rozlišuje aktivní a pasivní zábavu - vypráví o svých volnočasových aktivitách, kriticky je zhodnotí; vybírá si vhodné volnočasové aktivity - je si vědom souvislosti mezi nevhodným využíváním volného času a ohrožením sociálně patologickými jevy 	<ul style="list-style-type: none"> - projevy ras. nesnášenlivosti (příčiny, trestní postihy) - orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti) <u>volný čas</u> - volnočasové aktivity, kultura, sport, zájmové a sportovní organizace; kulturní a sport. zařízení - význam kultury a sportu v životě člověka - aktivní a pasivní zábava; rozvíjení tvořivosti - ohrožení sociálně patologickými jevy 	<p><u>PT osobnostní a sociální vých.</u></p> <p>- osobnostní rozvoj: seberegulace a sebeorganizace</p> <p><u>tělesná výchova a výchova ke zdraví 8</u> - volnočasové aktivity; význam sportu</p>
---	---	---	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 9. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<p><u>Žák by měl:</u></p> <p>VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>	<p><u>Žák by měl splnit tyto výstupy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnává různé teorie o vzniku světa, života a člověka - vysvětlí, proč je možná svoboda jen v rámci určitých pravidel - vyjmenuje a charakterizuje nejvýznamnější světová náboženství - vysvětlí pojem náboženská sekta a uvědomuje si nebezpečí spojená s jejich činností - vysvětlí pojmy morálka a charakter, popíše charakter vybrané osoby - sestaví svůj hodnotový žebříček, zamyslí se nad tím, jak se asi bude měnit v průběhu let - chová se s úctou ke všem lidem bez ohledu na pohlaví, národnost, rasu, náboženské vyznání, sexuální orientaci, zdravotní stav a věk - popíše vzájemný vztah člověka a přírody - zhodnotí vliv životního prostředí na zdraví člověka - popíše vliv lidské činnosti na kvalitu život. prostředí, uvede příklady kladného i záporného vlivu - navrhuje způsoby ochrany čistoty vody, půdy a ovzduší - navrhuje řešení lokálních ekologických problémů - vyjmenuje ekolog. organizace a popíše jejich činnost 	<p><u>Základní filozofické problémy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - různá pojetí vzniku světa, života a člověka (tolerance různých názorů a náboženského vyznání) - člověk a svoboda, svoboda v rámci určitých pravidel - svoboda víry a náboženského vyznání - nejvýznamnější světová náboženství - nebezpečí spojená s činností náboženských sekt <p><u>Základní etické problémy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - morálka jako základ soužití mezi lidmi - morální hodnoty jedince - charakter jedince, hodnotový žebříček - úcta k sobě i k druhým lidem bez ohledu na pohlaví, národnost, rasu, náboženské vyznání, sexuální orientaci, zdravotní stav a věk <p><u>Ochrana životního prostředí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka a přírody - zdravé životní prostředí jako základní podmínka ochrany zdraví - vliv lidské činnosti na životní prostředí - ochrana čistoty vody, půdy a ovzduší - lokální ekologické problémy, možnosti řešení - ekolog. iniciativy, ekolog. organizace a jejich činnost 	<p><u>PT environmentální výchova</u></p> <p>- ochrana hist. a kult. památek</p> <p><u>přírodopis 8</u> - různé názory na vznik a vývoj člověka; antropologie proti teoriím rasismu</p> <p><u>PT výchova demokr. občana</u></p> <p>- občanské soužití v demokr. společnosti; Listina zákl. práv a svobod</p> <p><u>dějepis 8</u> - Rudolf II., Majestát</p> <p><u>PT výchova demokr. občana</u></p> <p>- obč. soužití v demokr. společnosti; soužití s menšinami</p> <p><u>PT multikulturní výchova</u></p> <p>- multikulturalita</p> <p><u>PT environmentální výchova</u></p> <p>- lidské aktivity a životní prostředí; rozvoj ekologického vědomí veřejnosti</p>